

*Полянська І. В., Чернявська С. М.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

м. Харків, Україна

e-mail: irapolwuhu@gmail.com

МЕТОДИЧКА «МОВА ПРОФЕСІЙНОГО ПАРТНЕРСТВА» В АСПЕКТІ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ КОНЦЕПЦІЇ КОМУНІКАТИВНО-ІНТЕНЦІЙНОЇ МОДЕЛІ (KIM). КВАНТОВА РЕАЛЬНІСТЬ

Think Different

(Думай по-іншому (англ.))

Steve Jobs

Если вас не поражает квантовая
теория, значит, вы её не понимаете

Нильс Бор

Человек – это часть целого, которое
мы называем Вселенной. Он думает,
что его мысли и чувства существуют
сами по себе, в отрыве от всего остального...,
но это оптическая иллюзия его сознания

Альберт Эйнштейн.

Вступ. У цій статті ми проаналізуємо дві суттєві, на нашу думку, проблеми сучасного освітянського простору, які є безпосередньо пов'язані між собою, а саме: інтеграційна освіта й квантова реальність, в якій ми зараз існуємо, яку може не помітити лише «спляча свідомість», зважаючи на тотальні зміни, що охопили планету Земля в наш час [6]. Відомо, що ми функціонуємо в постінформаційно-комунікативному суспільстві (ПІКС) [2] техногенної цивілізації, яка інтерпретується сучасними соціологами та філософами як постмодерністська картина світу. Серед характерологічних її ознак за важливіші вчені вважають наявність численних різноманітних «ризиків, що вони постійно зростають і посилюються» [5]; це екологічні, економічні, політичні, національні, техногенні, психологічні тощо різновиди «викликів». Також необхідно назвати інформаційну інтоксикацію й квантову реальність [3].

При відсутності роз'яснення студентам і викладачам процесів, що відбуваються та активно посилюються, небезпечним наслідком цих ризиків стає втрачання спільнотою цілісного світогляду, втрата сприйняття світу та самих себе в ньому усвідомлено, розуміючи тенденції та напрямки розвитку Нового часу. Спостерігаємо розгубленість, занепокоєння та загублення в інтерпретаціях духовної центрованості та втрату здатності студентів і викладачів протистояти ЗМІ та ТВ у маніпулюванні їхньою свідомістю. Зважаючи на циклічні еволюційні зміни у розвитку планети Земля, її піднесення з 3 Ді до 5 Ді виміру, тобто підвищення вібраційних коливань Землі, різкі зміни резонансу Шумана від 7,8 гц до 36 гц і вищі сплески, еволюційні зміни в свідомості людини як вида (квантова свідомість), численні мутації ДНК тощо [7], вчені дійшли висновку, що в наш час створюється єдина колективна космічна свідомість, про яку пророчив відомий вчений Вернадський В. І. у своєму вченні про біосферу та ноосферу [1]. Та результат цього важливого процесу залежить безпосередньо від вибору кожної людини: чи в змозі вона сх'одити у потоці світлових перетворень, чи її свідомість залишиться у 3 Ді вимірі, не еволюціонуючи разом із планетою Земля, Всесвітом та екосистемою в цілому, що, безумовно, призведе до вкрай негативного впливу на стан здоров'я та життя тих, хто залишиться на узбіччі мейнстримних планетних процесів.

На нашу думку, комунікативно-інтенційна модель (KIM) викладання лінгвістичних дисциплін як нова біобалансована еволюційна освіта (НБЕО), яку ми розвиваємо, досліджуємо та впроваджуємо на кафедрі української, російської мов та прикладної лінгвістики НТУ «ХПІ» останніми роками, стане в пригоді як студентам, так і викладачам в цей зламний час. Вона не тільки нівелює негативний вплив кризової традиційної лівопівкульної освіти (ТЛО) на стан здоров'я всіх суб'єктів навчального процесу, що було обґрунтовано та доведено у наших попередніх публікаціях [11]. Ми вважаємо, що KIM як НБЕО також активно сприятиме розкриттю та розширенню свідомості як студентів, так і викладачів, а також формуванню та розвитку усіх необхідних задля

виживання в умовах складного перехідного етапу якостей, що про них було викладено раніше у наших публікаціях [8, 9, 10].

Постановка проблеми. Ми репрезентували в численних публікаціях КІМ як НБЕО в якості концептуально інноваційної технології викладання лінгвістичних дисциплін, оскільки, як було досліджено та доведено [10], вона виходить за межі кризової поширеної ТЛО, створює новий освітянський простір, та її можна запропонувати як один із можливих варіантів подолання негативних наслідків впливу ТЛО на стан здоров'я студентів і викладачів. Також під час проведених експериментів нами було теоретично розроблено й обґрунтовано інтеграційну концепцію КІМ як НБЕО, однак вона не була ще реалізована в практичних посібниках. Методичні вказівки «Мова професійного партнерства» були надруковані [12], та ми маємо досконало описати, як саме втілили в цьому матеріалі інтеграційну концепцію КІМ – таким чином ліквідуємо ваду, що існувала в методологічній базі моделі. Друга наша проблема у статті – це, враховуючи принципові зміни, що відбуваються зараз активно у всіх царинах природи, суспільства та свідомості людини, – проаналізувати, в якому напрямку може розвиватися нова освіта, щоб корелювати з Новим часом, як можливо також подолати на всіх рівнях негативні наслідки дистанційної освіти, які визнають фахівці.

Аналіз попередніх досліджень. Традиційно у педагогічному процесі дослідники інтерпретують інтеграцію як один зі складників, що пов'язаний з об'єднанням в єдине цілісне частин, які раніше були окремими [4; 17]. Це об'єднання може відбуватися як у межах вже складеної раніше системи, так і в межах нової. Сутність процесу інтеграції – це якісні перетворення в кожному елементі, що входить у систему. Проблеми інтеграції педагоги досліджують в різних аспектах. В. В. Краєвський, Н. В. Петровський, Н. Ф. Тализіна аналізують інтеграцію педагогіки з іншими науками. Г. Д. Глейзер і В. С. Ледньов розглядають змістовну інтеграцію освіти. В працях Л. І. Новікової та В. А. Караковського досліджено проблеми інтеграції виховного впливу на дітей. Інтеграція щодо організації навчання розглянута в працях С. М.

Гапеєнкова та Г. С. Федорець. Вченими визначено методологічні засади інтеграції у педагогіці: філософська концепція щодо провідної ролі діяльності під час розвитку дитини; системний і цілісний підхід до педагогічних проблем; психологічні теорії про взаємозв'язок освіти з розвитком. Спираючись на виокремленні педагогічні принципи, вчені визначають низку наукових категорій: процес інтеграції, принцип інтеграції, інтегративні процеси, інтегративний підхід.

Принцип інтеграції передбачає взаємозв'язок всіх компонентів процесу навчання, усіх елементів системи, зв'язок між системами. Він є провідним під час розроблення цілепокладання навчання, визначення змісту навчання, його форм та методів.

Інтегративний підхід – це реалізація принципу інтеграції у будь-якому компоненті педагогічного процесу, забезпечує цілісність і системність педагогічного процесу.

Інтегративні процеси є процесами якісного перетворення окремих елементів системи або всієї системи.

У статті «Современная педагогическая интеграция, ее характеристики» [13] автори зазначають, що задля визначення поняття інтеграції вчені часто використовують терміни «система», «зв'язки», «цілісність», «компоненти», які вони перейняли з теорії систем. Автори логічно припускають, що інтеграція – це система відносин і зв'язків між цілим і його частинами. Визначають шлях розроблення спеціальних критеріїв інтегрування змісту: необхідність виходу за межі змісту окремих навчальних предметів, що опосередковує формування цілісного образу світу; інтеграція різних навчальних мов мистецтва та науки дозволить сформуватися особистісної системі осмислення реальності.

Мета статті полягає в тому, щоб, по-перше, узагальнено проаналізувати тотальні зміни Нового часу; по-друге, на прикладі ретельного аналізування методичних вказівок «Мова професійного партнерства» показати, як практично реалізована інтеграційна система КІМ як НБЕО, що сприятиме розширенню та формуванню нової свідомості студентів та викладачів.

Виклад основного матеріалу. Методичні вказівки з дисципліни «Українська мова як іноземна» призначені для студентів-іноземців основних факультетів вищих навчальних закладів та є втіленням і реалізацією інтеграційної концепції КІМ як НБЕО. Вони є однією зі складників методичної бази, що вона стратегійно репрезентує концептуальні ідеї інноваційного проєкту «КІМ як НБЕО». Ці методичні вказівки з навчання читання та комунікації українською мовою. Інтеграційна інтерпретація виявляється тут великою кількістю розгалужених структурно-змістовних особливостей, які допоможуть використовувати вказівки у навчальному процесі найбільш оптимально та ефективно. Перелічимо основні характерологічні принципи подання матеріалу.

1. Українська сучасна мова репрезентована тут як єдине цілісне багатовимірне поліфункціональне багаторівневе явище, що відображає реальний мовленнєвий простір. Цього досягаємо завдяки подання текстів з наукового стилю з трьома підстилями. У методичних вказівках подано тексти різноманітних жанрів (навчальні, наукові, популярні статті, діалоги та полілоги, інтерв'ю тощо) та різних галузей загальних дисциплін, що їх вивчають студенти всіх спеціальностей, а саме: з філософії, екології, психології, культурології, економіки тощо.

2. Систематизація інтегрованих текстів задля читання та обговорення також є багаторівневою: жанрово-стильова, міжпредметна, а також у межах наукового стилю (та підстилів) тексти розміщено за кластерним принципом (тобто за близькою тематично-сюжетною спрямованістю, наприклад, кластер Self-made). Такий принцип надає змогу сприяти формуванню у студентів нелінійного мислення та розширенню нової свідомості, що є актуальними проблемами в умовах постінформаційно-комунікативного простору.

3. Слід зауважити, що відбір текстів різних жанрів є дворівневим, щодо їх спрямованості, а саме: подано не тільки тексти, які відображають зовнішній світ, його актуальні проблеми та досягнення. Також збалансовано репрезентовані тексти, що спрямовані на відбиття внутрішнього світу людини,

її самопізнання та самоусвідомленості. Це необхідно задля реалізації суперідеї КІМ як НБЕО – максимального сприяння розвитку індивідуальних внутрішніх здібностей всіх суб'єктів навчального процесу. А також це сприяє розширенню свідомості завдяки формуванню емпатичного ставлення до всього живого, здатності дивитися на все навколо зі співчуттям, а не з осудження, що допомагає подолати власне его.

4. Тексти подано у методичних вказівках двома мовами, враховуючи змінення у навчальних програмах. Такий принцип використаний з метою подолання психологічного та лінгвістичного бар'єрів сприйняття студентами українських текстів та активування мовної здогадки, розвитку інтуїції.

5. Після кожного кластера текстів пропонуємо студентам інтегровану систему завдань, яка включає в себе лексико-граматичні вправи задля перевірки адекватного сприйняття та розуміння змісту, а також різноманітні комунікаційні вправи для формування навички спілкування у різних ситуаціях з різноманітної тематики. Наприкінці кластерів подано заключне завдання підвищеного рівня ускладненості, а саме: пропонуємо студентам розробити проектна певну тему (пов'язану з темою кластера), який містить візуалізацію (колекцію кращих проектів студентів розміщено на сайті кафедри української, російської мов та прикладної лінгвістики НТУ «ХП» web.kpi.kharkov.ua/lingvo/ru/). КІМ як НБЕО тут також реалізує важливий принцип – надання умов задля максимального розвитку індивідуальних здібностей студентів різного рівня підготовки та усвідомленості.

6. Метою методичних вказівок є, по-перше, формування уміння та навички усвідомленого читання текстів українською мовою; по-друге, формування та розвиток комунікативних навичок усвідомленого спілкування: діалогічного, полілогічного, монологічного, трансформаційного тощо. По-третє, відпрацьовуємо інтенцію – висловлювання власного міркування щодо змісту прочитаних текстів та використання викладених знань у реальному житті.

Висновки. Отже, докладно проаналізувавши тотальні зміни планетного масштабу та практичне втілення принципів інтеграційної концепції КІМ як НБЕО у методичні вказівки «Мова професійного партнерства», ми дійшли висновку, що запропоновану нами відкриту модель із розробленою інтеграційною концепцією можна вважати одним з варіантів задля подолання негативних наслідків не тільки поширеної ТЛО, але й засобом розширення та формування нової свідомості студентів і викладачів в умовах квантової реальності. Оскільки основною характерологічною ознакою КІМ як НБЕО є її відкритість і здатність інтегрувати в себе найкращі новітні сучасні педагогічні технології, гнучкість та відносна універсальність, перспективами досліджень ми вважаємо подальше розроблення системи прийомів та інструментарію реалізації моделі. Також інтегрування в модель новітніх педагогічних технологій розвитку свідомості, зокрема Трансерфінга. Адаптування та інтегрування КІМ як НБЕО у методику викладання української мови як іноземної задля початківців.

Література:

1. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера. — М.: Айрис-пресс, 2012. — 576 с.
2. Горошко Е. И. Информационно-коммуникативное общество в гендерном измерении / Монография/ Е. И. Горошко. — Харьков: ФЛП Либуркина Л. М., 2009. — 816 с.
3. Джим аль-Халили Мир квантовой реальности. — Электронный ресурс. — Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=wxku_kJohCs
4. Краевский В. В. Методология педагогической науки. — М., 2000. — 276с.
5. Луман Н. Общество как социальная система [пер. с нем. А. Антоновский] — М.: Издательство «Логос», 2004. — 232 с.
6. Львовский А. В. Квантовое устройство мира. — Электронный ресурс. — Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=Jb2WbLe5yQM>
7. Миронова В. Ю. Официальное заявление ак. Мироновой В. Ю. о квантовом переходе Земли. — Электронный ресурс. — Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=wOKCZgag2lk&list=PLFtcehcz26K>
8. Полянська І. В. Комунікативно-інтенційна модель (КІМ) як нова біобалансована еволюційна освіта (НБЕО) в аспекті концептуальної трансформації проблемного навчання / І. В. Полянська, С. М. Чернявська, І. А. Сладких, В. Ф. Шевченко, С. М. Шевченко, М. П. Заверющенко, О. Є. Немерцова // *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*. 2019. № 3 (55)

Central European Journal for Science and Research. Praha: Publishing house Education and Science, 2019. – P. 58-63.

9. Полянська І. В. Комунікативно-інтенційна модель у контенті нової біозбалансованої еволюційної освіти (розміркування щодо полеміки з колегами-філологами) / І. В. Полянська, С. М. Чернявська, І. А. Сладких // 36. Наук. праць Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Вип. 49. – Київ-Вінниця, 2017. – С. 154-157.
10. Полянская И. В., Шевченко В. Ф., Сладких И. А. Коммуникативно-интенциональная модель преподавания языков как инновационный проект современного образования // Оралдын гылым жаршысы, - Уральск, Республика Казахстан: ТОО «Уралнауцкнига», -2014. - № 47 (126). – с. 51-56.
11. Полянская И. В., Шевченко В. Ф., Павлова Г. Д. Осознанность как базисная категория коммуникативно-интенциональной модели (КИМ) преподавания языка // Новый коллегиум, № 1, 2015 г. – с.33-37.
12. Полянська І. В. Мова професійного партнерства / І. В. Полянська, С. М. Чернявська, В. Ф. Шевченко // Методичні вказівки з дисципліни «Українська мова як іноземна» в аспекті інтеграційної концепції КІМ для студентів-іноземців основних факультетів вищих навчальних закладів – Х.: НТУ «ХПІ», 2019. – 64 с.
13. Пузанкова Е. Н., Бочкова Н. В. Современная педагогическая интеграция, её характеристики. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://jeducation.ru/1_2009/9.html